

Judenrigsministeren: Jeg skal, uden at gaae ind paa, hvad jeg her tidligere har hørt, kun bemærke, at jeg i ethvert Tilfælde vedkjender mig, hvad der nylig er blevet anført som Noget, jeg skulde have sagt, at nemlig en ubegrundet Omgjørelse af nylig vedtagne Love er i højeste Grad uheldig; men det vil sees, at dette ikke finder den allermindste Anvendelse derpaa, at man, inden man skrider til Udførelsen af et saa betydeligt Arbejde, bliver ved at drøfte alle de Præmisser, hvorpaa det er bygget. Nu har det Spørgsmaal, som her er opkastet, og som skal søges besvaret igjennem denne Jernbanelov, ikke tidligere været berørt. Personlig var jeg med som Lands- thingsmand at stemme for den tidligere Lov, og det stod allerede dengang for mig som høist sandsynligt, efter det betydelige personlige Kjenndskab, jeg har til den Egn, hvorom der her er Tale, at en Forandring maatte blive nødvendig; men jeg vilde ikke reise nye Spørgsmaal i saa Henseende. Vist er det, som sagt, at dette Punkt ikke har været ombatteret eller ombiskuteret med et eneste Ord. Dertil kommer endnu, at der ved Spørgsmaalet om Dampfærger er indtraadt en heel ny Forudsætning, og det er blevet oplyst andetsteds og her kortelig paapeget af mig, at de Forudsætninger, der dengang vare aldeles berettigede, nu ere uberettigede. Det er en ligefrem Selsfølge, at det er Regjeringens Pligt at anstille Undersøgelser, saalænge det endnu er Tid, og naar man siger, at man skulde have ventet nogen Tid endnu, inden man var kommen med dette Lovforslag, kan dette kun være sagt for Løier; thi naar Jernbanen er bygget, er det for silde. Endnu er det imidlertid ikke for silde; thi der er ikke anvendt en eneste Skilling, ikke sat en Spade i Jorden paa det Stykke Bet, hvorom der her er Tale, og det, at undersøge og rette og forbedre Planerne lige indtil det Dieblif, da det er for silde, er, som sagt, ligefrem Regjeringens første Pligt. Dette sees ogsaa paa alle andre Jernbanelinier. Saa omhyggelig end den Undersøgelse er, som laa til Grund for Kontrakten, kommer der ikke et eneste Stykke af Planen til Udførelse uden nye og langt mere detaillerede og omfattende Undersøgelser; men de fleste Rettelser og Endringer, som findes

henfigtsmæssige, f. Ex. for at tilveiebringe bedre Kurver og gunstigere Stigningsforhold, Besparelse af Jordarbejder ved snart at gaae lidt til Høire, snart lidt til Venstre, de see uden Videre af Autoriteterne selv; dertil behøves ikke Rigsdagens Mellemkomst; det er kun de Punkter, der ere fastslaaede i selve Loven, der ikke kunne roffes uden Rigsdagens Samtykke, og det er derfor, at denne Lov er kommen frem. At man ikke skal roffe ved en Lov, for blot at roffe ved den, det er klart; men det er det, der skulde oplyses, om der ikke er tilveiebragt tilstrækkeligt Beviis for, at der kan staffles bedre Planer, og det vel at mærke ikke ved forøgede Pengeoffre, men samtidig med en meget stor Besparelse, og jeg skal tilstaae, at det er en af de Gaader, det neppe vil lykkes mig at faae løst i mit Levetid, at der, hvor man ofte har gjort langvarige og store og alvorlige Anstængelser i finansiel Henseende med Hensyn til Spørgsmaal, der kun angik nogle enkelte Hundreder, i alt Fald kun et Par enkelte Tusinder, Bestræbelser, som jeg iøvrigt respekterer og ofte har deeltaget i, der har man regnet det for slet ingen Ting, at Spørgsmaalet her ligefrem dreier sig om en Meerudgift af 413,000 Rb.; thi man faaer ved det foreliggende Forslag istedetfor en Besparelse af 200,000 Rb. en Meerudgift af 213,000 Rb., ikke at tale om de kapitaliserede Driftsomkostninger, hvorved det gaaer op til en Million. Det er nemlig klart, at hvad enten det er en Kapital eller en aarlig Udgift, er det for Staten det Samme; Kapitalen er ikke Andet end en aarlig Rente, og Udgiften skal altsaa kapitaliseres, for at man kan gjøre sig et klart Billede af de Summer, hvorom der handles. Regjeringens Ud- kast er derfor ikke fremkommet, for at roffe ved Loven, men tværtimod for, inden man bringer saa store Arbejder til Udførelse, at benytte Tiden paa en samvittighedsfuld Maade, for at tilveiebringe det bedst mulige Resultat for den billigst mulige Betaling. At jeg ikke ved nogen som helst Grund vil kunne roffe ved den ærede sidste Talers Overbeviisning, det er Noget, som ikke er Nytt for mig.

Rosenørn-Teilmann: Jeg skal blot i Anledning af den høitærede Ministers Be-